

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 158
Tarih: 09.02.2010

12607

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, İçişleri Bakanı **Sayın Beşir ATALAY** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
09.02.10

Fatma KURTULAN
Van Milletvekili

Meclis Araştırma Komisyonu'nun 1998'de açıklanan raporuna göre, 1997 yılı Kasım ayı itibarı ile 905'i köy, 2 bin 523'ü mezra olmak üzere 3 bin 428 yerleşim birimi boşaltılmıştır. İnsan Hakları kuruluşlarının verilerine göre ise; bu dönemde 4 binin üzerinde yerleşim birimi boşaltılmış ve 3 milyonun üzerinde insan zorla göç ettirilmiştir. Göç Edenler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (GÖÇ-DER)'ne verilerine göre ise 4.500 köy ve mezra boşaltılmıştır.

Türkiye'nin, AB üyeliğine hazırlanmada kaydettiği ilerleme hakkındaki 2009 İlerleme Rapor'unda da belirtildiği üzere, yerlerinden olmuş kişilerin kentlerdeki zor yaşam koşulları giderek zorlaşmaktadır. Yerlerinden olmuş kişiler, ekonomik ve sosyal dışlanmanın sıkıntısını çekmekte ve sosyal hizmetlere, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişememektedirler. Yerlerinden olmuş kişilerin geri dönüşleri, mayın döşeli araziler ve köyler, temel altyapı sorunu, kısıtlı hatta yok denecek derecede az olan iş imkânları, sermaye yokluğu ve adeta bir suç örgütüne dönüşen köy koruculuğu sisteminin oluşturduğu tehdit köye dönüşün önündeki engellerin başında gelmektedir. Ayrıca bir çok aile de korucu olmayı kabul etmeleri yönünde maruz kaldıkları baskılar nedeniyle köylerini terk etmişlerdir. Söz konusu aileler, köye döndüklerinde devam eden koruculuk sistemi çerçevesinde tekrar aynı baskılara maruz kalacaklarını düşünmektedirler. Bu bağlamda, İçişleri Bakanlığı'nda yerlerinden olmuş kişilerden sorumlu dairenin yetersiz kurumsal kapasitesi bir sorun olmaya devam etmektedir. Van genelindeki nüfusun yüzde 80'ine yakınının geçimini sağladığı tarım ve hayvancılık özellikle köy boşaltmaları ve yayla yasaklarıyla bitme noktasına gelmiştir. Yaşanan mecburi göç, resmi istatistiklere yansımada kent nüfusunu bir anda üç katına çıkarmıştır.

Boşaltılan köylerde, tarlalar kullanılamaz hale gelmiştir. Meyve bahçeleri yok edilmiş, ağaçlar kesilmiştir. Yayla yasakları hayvancılığın yok olmasına neden olmuştur. Boşaltılan köylerdeki arazi ve mülkler köy korucuları tarafından hem tahrip edilmiş hem de bunlara korucular tarafından el konulmuştur.

Bu bağlamda;

12607

1-Van'da bu dönemde kaç köy boşaltıldı? İsimleri ve bağlı bulundukları ilçeler nelerdir?

2-Van'da köy boşaltmalarının yaşandığı dönemde yerinden edilen kişi sayısı kaçtır?

3-Yerinden edilen kişilerden, şehir merkezine göç edenlerin sayısı ve başka kentlere göç edenlerin sayısı kaçtır? Bu göçlerle Van'ın kent nüfusunda yaşanan artış nedir?

4-Köy boşaltmaların yaşandığı dönemde kaç köy okulu, kaç sağlık ocağı kapatıldı? Köye Dönüş Projesi çerçevesinde hizmete açılan okul ve sağlık ocağı bulunmakta mıdır? Bu dönemde ihtiyaç kalmadığı gerekçesi ile başka yerler tayin edilen öğretmen, doktor ve memur sayısı kaçtır? Köye Dönüş Projesi çerçevesinde bunlardan kaç eski görev yerlerine gönderilmiştir?

5-OHAL 'in ilan edildiği dönem dahil olmak üzere Van'da yasak edilen yayla sayısı kaçtır? Hükümetiniz döneminde yasak ilan edilen yayla sayısı kaçtır? Bu gün yasağın devam ettiği kaç yayla bulunmaktadır?

6-Van'da Köye Dönüş Projesi çerçevesinde kaç kişi köye geri dönüş yapmıştır?

7-Köye Dönüş Projesi için bütçeden ayrılan pay ne kadardır? Bunun ne kadarı Van'a ayrılmıştır? Bu güne kadar Van'da Köye Dönüş Projesi çerçevesinde ne kadar harcama yapılmıştır?

8- Merkezi idarenin bir tasarrufu olarak gerçekleştirilen zorunlu göçten kaynaklanan mal ve mülk zararlarının tazmin edilmesi, yaşam alanlarının insan hakları standartlarına göre oluşturulması, barınma, beslenme, sağlık, eğitim ve çalışma haklarının korunması için gerekli düzenlemeler yapılmakta mıdır?